

BÖNSÖNDAGEN

ROGATE

Text: III Årg Högm Luk 11:1–13, Evang Joh 16: 23–33

"Vad ni än ber om i mitt namn, det skall jag göra" (Joh 14: 13)

Och ni skall åkalla mig och gå åstad och be till mig och jag vill höra eder." (Jer 29: 12)

I dag på Bönsöndagen står särskilt Jesu egen bön i centrum. Den som börjar Fader vår. Jesus gav denna bön till sina lärjungar när de bad honom att lära dem be. Fader vår är emellertid inte bara given till lärjungarna då, utan till Jesu lärjungar i alla tider. Också du och jag får lära oss den som den bön Jesus särskilt vill att vi ska be. Vi ska därför stanna inför denna bön här i dag, se hur allomfattande den är och grundläggande den är för en kristen människas liv.

Men först, låt oss på något av bönen förutsättning. Jesus nämner det just i dagens text. Han talar härom i en liknelse. – Vem är den som har en vän... och kommer till honom om natten och ber om bröd och vännen inte ger honom vad han begär? Allt liksom ställt i en enda fråga: Finns det en sådan verklig vän som inte ställer upp när det behövs? Eller *"Finns det en far som räcker sin son en orm när han ber om en fisk"* Ger honom gift istället för god föda. Frågorna är ställda mot bakgrund av bönen, bönen till den himmelske Fadern. Jesus vill alltså lära oss att se och betrakta och hålla Gud för en verklig vän. En sådan vän som alltid lyssnar till vår bön och alltid bönhör oss. Han är inte sådan att ger fördömelse och evig pina när vi ber honom om räddning i vår nöd. Han är den gode himmelske Fadern som ger nåd utöver nåd, av sin godhet och barmhärtighet.

Emellertid är **vi** inte sådana av naturen av vi betraktar Gud som den verkliga vännen. Nej, i stället lever människan i uppror och fiendskap mot Gud. Och håller den himmelske Fadern för en ovän. Barnskapet, att vara Guds barn, som hon fått i dopet, det har människan förkastat. Hon vill inte vara barn, hon vill istället vara myndig, myndig gentemot Gud. Och ställa Gud till ansvar.

Men Gud kan ingen människa dra sig undan. Hur långt hon än fjärrar sig från Gud, så är han likväl henne nära, så nära som ingen annan människa kan vara henne. Han ser och vet. Han känner våra hjärtan och våra tankar. Han ser den väg vi går. Intet är honom obekant. Det är just för att han så väl känner oss var och en, och för att han hyser en oändlig kärlek till oss människor – vi syndare – som han sänt sin Son i världen, Jesus Kristus, att vara oss en räddare och frälsare. Ja som genom sitt lidande och sin död, försonat oss, Guds ovänner, med Gud. Så att han som skulle kunna utkräva hämnd på oss för alla våra ogärningar, tänker i nåd på oss. Ja Fadern i himmelen har sagt oss om sin Son att vi ska lyssna till honom. Höra hans goda budskap och evangelium och få frid i våra själar. För Jesus ger oss sin kärlek och sin frid: *"Förbliv i min kärlek.."* *"Min frid ger jag er."* Det säger han i de viktiga kapitlen i Johannesevangeliet där vår evangelietext är hämtad. Tänk därpå. För den som äger det han går inte förlorad. Nej han är frälst för Kristi skull. Och ser du, just så får du tänka. Jesus är min frälsare. Han är min gode vän. Varför? Därför att han lovat, sagt och gjort allt för att du ska få tron på honom. Och såsom han är din vän den

bäste så är också den himmelske Fadern den gode vännen. För Jesus säger ju: *"Den som har sett mig, han har sett Fadern."*

Och det är nu med denna utgångspunkt som vi också ska vända oss till den bön som Jesus ger oss. I Lukasevangeliet finns en kortare version medan den längre finns i Matteusevangeliet, men det är fråga om samma bön och samma innehåll.

Fader vår är en märklig bön. Kanske vi förvånas över att den är så kort, inga överflödiga ord, inga fraser, det som judarna var så vana vid i sina böner. Inga omskrivningar heller, det som judarna så ofta gjorde när de skulle nalkas Gud i sin bön. Vi ska veta att för judarna var bönen viktig. Den judiska gudstjänsten bestod till stora delar av bön. Vardagen fylldes också av böner. Men ingen sådan som vi här får lära oss.

Fader vår är en allomfattande bön. Det svarar mot alla sinnesstämningar, mot alla situationer, den omfattar människans liv, dag som natt, vardag som helgdag. Den svarar mot alla verkliga behov som människan har, den avser både själen och kroppen och dess behov. Den svarar mot både kärleken till Gud och kärleken till nästan.

Fader vår är också en grundläggande bön. Den innehåller allt det som är viktigt och avgörande. Att vi ber om att Guds namn skall helgas. Guds namn är ju uttrycket för allt Guds väsen och alla Guds gärningar. Allt gott som han ger och som han med sitt namn borgar för. Därför får vi bedja att hans namn skall helgas. Men också att Guds rike ska komma. Detta rike är inte ett världens rike. Det består inte i militär makt och ekonomisk kraft, utan är det ett rike i makt och kraft som är Guds, i frid och salighet som är Jesu. Guds rike är framförallt kopplat till evangelium och det herravälde som Konungarnas Konung och Herrarnas Herre äger, Jesus Kristus. Han som säger: *"Mig är given all makt i himmelen och på jorden..."* Det är också om hans vilja, vi får bedja. Att den må ske. Guds goda och nådiga vilja.

Men Fader vår stannar inte där. Kroppens behov av mat kläder och allt vad vi behöver till vår livsuppehälle får vi lägga fram i denna bön. Och det är inte litet, när vi tänker efter. Inget av det vi behöver är honom främmande. Utan allt är inställt och innefattat i denna bön. Så också bönen om att Gud ska förlåta oss våra synder. Det är en daglig bön, ty vi syndar ju varje dag och behöver be om förlåtelse. Men också nästans behov att bli älskad och förlåten av oss, ställer han fram. *"Såsom Gud i Kristus har förlåtit er, så ska ni också förlåta varandra."*, heter det. Så slutar bönen med *"Inled oss icke i frestelse utan fräls oss från den onde."* Kroppen och själens yttersta behov är här fullt med. Syndernas förlåtelse, frälsning och räddning undan den onde fiende, likväl som kroppens behov.

Fader vår har slutligen en förutsättning. Jesu förtroliga sätt att bedja till den himmelske fadern avspeglar sig också i denna bön. Han kallar Gud för Abba. Det är barnets språk. Abba och imma, det är pappa och mamma på arameiska. Det är de ord som ett barn lär sig först, precis som här pappa och mamma. Det visar oss att vi som små barn får tala med den himmelske Fadern. Luther träffar helt rätt när han i katekesen säger: "Gud vill härmed uppmuntra oss att tro, att han är vår rätte Fader och vi är hans rätta barn, för att vi ska bedja frimodigt och med fullt förtroende som goda barn till sin käre far." Bönen har sin utgångspunkt här. Det är så vi får tro och det så vi får bedja. Som någon har sagt om Fader vår: "Bönen till Fadern går rakt på sak, viss om att bli hörd. Bönen andas fullständigt beroende och fullständigt förtroende." Så kära lyssnare får vi också bedja, med fullt förtroende och med full visshet att han hör oss efter sitt löfte: *"Bed och ni skall få, sök och ni skall finna, klappa och dörren öppnas för er."* Amen!